

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Membership, including this periodical: \$3.

Advertisements: 25 cents per line.

Editor (Redaktoro): F. R. Banham, 31 St. Andrew's Ave., Rosanna, Vic., 3084

Treasurer (Kasisto): L. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Press Officer: H. V. Petley, 32a Lindsay Street, Toowoomba, Q., 4350

Address of A.E.A.: Box 415 P.O. Manly, N.S.W., 2095.

A.E.A. Libro-Servo: T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, N.S.W. 2036

N-ro 106 (186)

MELBURNO

Majo. 1972

THE ENGLISH LANGUAGE: MYTHS AND REALITIES

In a speech at Gresillon, Professor P. Janton, Chairman of English at Clermont-Ferrand, said, among much else highly informative, that by his experience of the teaching of English in France, only 3% of pupils are capable, after 7 years of study, of understanding spoken English, and then only if enunciated by a cultivated English person. Of 300 students of English having chosen English as a special subject, scarcely a third remained for the third year.

He holds that English is, for a Frenchman, as difficult as German or Spanish. The sounds of English differ from those of French; syllabic accent is irregular; tone and stress in the phrasing of sentences difficult to master. Idiomatic, illogical expressions abound, the meaning of which one may only guess at. While all languages have their idioms, English is peculiarly rich in them.

Its vocabulary is vast indeed: 450,000 words — three times that of German; four times that of French. Its orthography is such that one can only guess at the pronunciation.

Pronunciation is the greatest difficulty. English might conceivably become a written international language, but it will never become a spoken one, because its vowels and consonants are not universal, but peculiar to one people.

It was less difficult for a Frenchman to learn English in 1871 than it is in 1971. A hundred years ago the English were still under the influence of French and the Latin-derived tongues; in part they conformed their sentence structure to French syntax; today the syntax of English is

specifically different from French . . . and today it assimilates thousands of American locutions.

In a general sense English has become and is becoming simpler in its morphology and syntax. But in a relative sense — that is, when compared with the French language — it tends to become more complicated.

The failure of language teaching is not of the teachers or their methods; it is caused by the languages themselves and by the necessary limitations of the human brain. For a language is a complex system which one masters only if one has grown up with it. In fact, to learn a language is a procedure "against nature"; it calls for the acquirement of reflexes and convolutions of thought utterly foreign to one's mental constitution. For one must forget all that one has learned since infancy, imitate strange sounds and change the memory with thousands of words lacking mental association. It is a labor without end, which calls not only for much time but also for highly specific qualities of spirit. It would be wrong to suppose that all students have these.

It is, therefore, necessary to face the fact that the knowledge of a foreign language is possible only to a natural elite, and not to the generality.

Prof. Janton concluded his speech with a firm proclamation of his faith in Esperanto. (The fuller French text is in 'Franca E-isto' 9-10/71.)

KASTELO GRESILLON

Esperantista Kultur-Domo, 49—Bauge, Francujo. Oni povas aliĝi al ĝiaj stud-semajnoj ĝis la Kvara Somera Periodo komence 27 aŭgusto 1972. Informoj ĉe via Red.

A.E.A. Oficiala Informilo.

15 Aprilo 1972

Novaj Individuaj Membroj

McArdle, S-ro J. Kensington, NSW
 Hall, S-ino A. E., Rosebery, NSW
 Fanos, F-ino S., Ashfield, NSW
 Mason, S-ro A. R., Cloncurry, Qld.
 Masman, F-ino R. Coonabarabran, NSW
 Morrison, S-ino A., Geelong, Vic.
 Clements, S-ino N., Blackburn, Vic.
 Linton, S-ro T. A., Dunolly, Vic.
 Harvey, S-ino, Caloundra, Qld.
 Ray, S-ino E., Caloundra, Qld.
 Mackenzie, S-ino M., Nambour, Qld.
 Gange, S-ro J. M., Heathmont, Vic.
 Judd, F-ino M., Malvern, Vic.
 O'Brien, Doris, Caulfield, Vic.
 Blakeney, S-ino, J. M., Whyalla Stuart S.A.

Constable, S-ino M., Rockhampton, Qld.
 Pritchard, S-ino, A. N., Redcliffe, Qld.
 Styles, S-ino, D. Clontarf, Qld.
 Robinson, S-ino V. A., Aspley, Qld.
 Wright, S-ro N. G., Woodstock, NSW
 Qualtrough-Sheffield, S-ro W. R.,
 Macedon, Vic.
 Qualtrough-Sheffield, S-ino M.,
 Macedon, Vic.
 Qualtrough-Sheffield, F-ino J.,
 Macedon, Vic.
 Qualtrough-Sheffield, F-ino S.,
 Macedon, Vic.
 Campbell, S-ro S. J., Walgett, NSW
 Steele, S-ro T., Ravenshoe, Qld.
 Chester, S-ino B. M., City Beach, W.A.
 Pritchett, S-ro J., Minnamurra, NSW
 Veacock, F-ino J., The Gums, Qld.
 Jones, S-ro M., Riverwood, NSW
 Munro, Brig. J., Port Melbourne, Vic.

Korekto (marto nro).

Austataŭ Thornton legu: Thomson

Estas mia sincera deziro, ke ĉiu instruisto akceptu mian dankon pro lia baldaŭa respondo, kaj mi precipe deziras komuniki al S-ino Lily Goldsmith, mian dankon, pro ŝia multvalora helpo dum tre malfacilaj tagoj.

Mi estas certa, ke mi ne povos anstataŭi Tajni, sed mi faros mian plejebulon.— R. W. Baxter, Sekretario.

A.E.A. EXAMINATIONS

Elementary: Mrs. M. Z. Pearson, Harbord, N.S.W.; G. S. Thatcher, Fairlight, N.S.W. with honor. Mrs. E. Giles, Collaroy, N.S.W.

The following hold the Advanced Diploma (Supera) and may act as examiners for the Oral Part of the Elementary examinations:

Western Australia: Mesd. McGrath, Sedgley, Pollard, Kruger, Threlfall; Mr. C. W. Dean.
 Queensland: Mesd. Greenhalgh, Clarke

(Jessie); Messrs. J. Moore, H. Petley, N. W. Russell.

New South Wales: Messrs. F. Mueller-Sorau, Russ Baxter, R. Moir, A. Cocking, W. Chandler, Mesd. A. Baxter, Ford Lewis.

Remaining holders are Mr. R. Harry and Dr. Robbins (Canberra).

Those holding the Advanced Diploma of the Brita Esperantista Asocio (Atesto pri Kapableco) are, subject to the approval of the A.E.A. Examinations Commission and to their being members of the A.E.A., entitled to examine for the Oral Part of the Elementary.

To those intending to enter for the Supera we advise that this examination, Written and Oral, is judged by those holding the Final (Norma Klereca) Diploma. These are: Dr. C. Caldera (Perth); K. Linton, F. R. Banham and Fay Koppel (Melbourne). This creates a difficulty for aspirants who find it hard to, contact these Finalists. Two candidates who have passed in the Written Supera are thus held up through their isolation from the authorised examiners.

LINGVAJ EKZAMENOJ

"Multaj kandidatoj sukcesas ĉe Franc-lingva ekzameno pro tio, ke ili gajnas la pli grandan nombron da poentoj ĉe la traduko el la Franca en la Anglan. Ordinare, kandidatoj faras bone en tio. Sed estas granda diferenco inter legado de la Franca kaj la multe pli malfacila sin-esprimado en ĝi. Sennombraj personoj, kiuj fiere diras, ke ili bone retenas sian scion de tiu lingvo per legado, sentus ĉagrenon, se ili provus traduki en la Francan hazarde elektitan paragrafon el la Angla . . . En mia unuajara Franc-lingva klaso estis 35 lernantoj; je la lasta vespero restis nur du, kaj nur mi registrigis min por la dua jaro. El la 33 studentoj, kiuj komencis kun mi mian Germanan kurson, restis nur du ĉefine de la dua jaro . . . La Angloj, kaj kredeble ankaŭ la Francoj, ne facile lernas lingvojn". — P. Toynbee en sia verko "Underdogs" (subprematoj), 1961.

59 YEARS AGO . . .

Extract from a long interview with Dr. Zamenhof by J. M. Warden in "The Christian Commonwealth", Sept. 3, 1913.

"I assured Dr. Zamenhof that the Christian world was greatly indebted to him for his translations from the Old Testament. Many ministers and students of sacred literature had found them of great value as a commentary on the text; In many cases where there was a discrepancy between the Esperanto text and

the text of the English Bible it was found that the former was correct, and that it rendered the Hebrew text more faithfully than any national language.

"I asked him his opinion on the recently published translation of the New Testament. He said: 'I think that in all respects it is a meritorious production and the most important book in our Esperanto literature. So far as I have read it, the translation appears to be excellent'."

"He added that he hoped to be present at the Universal Esperanto Congress in Edinburgh in 1915, if it took place." (The Congress, however, took place in San Francisco that year.)

THE N.T. IN ESPERANTO (1912)

The 1912 edition was the work largely of Rev. J. C. Rust for the Greek; Prof. McFadyen gave advice on this. A. E. Wackrill revised the Esperanto text. Style and accuracy are defective in this edition. In 1926 the N.T. was thoroughly revised to bring its Old Testament quotations into harmony with Zamenhof's renderings in his translation of the Hebrew Bible. Of course, where the apostles and others in the N.T. quoted not from the Hebrew but from the LXX (Septuagint), or from memory based on it, this was not done.

Style and accuracy are improved in the 1926 edition. In my copy of the 1913 edition (reprint of the 1913 edition) I have marked interlinear every alteration.

In 1956 a new edition of the Bible in Esperanto appeared, revised somewhat by Prof. W. J. Downes. See: "Lingvo kaj Vivo", by Waringhien, p. 279, and list of revisions in "British E-ist" 7/57.

The 1912 edition of the N.T. sold out its 5000 copies in a few months. Today it is a bibliographical curiosity. —Editor.

LA MESAĜO DE LA KAJTO

"Ĉu vi sentas vin sana, Panjo?" La voĉo de mia filo venis al mi el fora urbo.

"Jes, dankon," mi respondis. Mi bone aŭdis ĉion, kion li diris, sed mi ŝajne rifuzis akcepti la veron. Katanjo — lia flineto — nia nepino — mortigita en vojakcidento.

"Ĉu vi estas certa", li insistis. "Petu najbaron resti kun vi."

"Ne ĝenu vin pri mi, sed venu al ni, kiam vi povos".

"Ni venos post la funebraĵo." Lia voĉo sonis tre laca. Mia kompatinda filo.

"Funebraĵo", mi ripetis, remetante la ricevilon. Do nia kara Katanjo estas mortinta. Mi konsideris la vortojn, sed mi ne povis akcepti la veron. Nia Katanjo,

kiu neniam nur marŝis, sed saltis, kuris, aŭ rapide turniĝis kiel kirliĝanta vento; nia Katanjo, kiu ĉiam parolis, sentis, ridis. Kiel ŝi povis esti mortinta? Se mi povus tion kredi, kian grandan doloron mi suferus! Ne! Mi tute ne povas kredi.

Do mi rifuzis akcepti la veron, evitis najbarojn, kaj informis nenium pri nia Katanjo. Mi purigis la plankojn, poluris la fenestrojn, ordigis la ŝrankojn. Mi penis dormigi mian menson, sed ĝi rifuzis, kaj konstante flustris ŝian nomon. Katanjo! Katanjo!

Kun la flustro venis al mi memoro — memoro pri tago, kiam mia patro kaj mi flugis kajton.

Tiu memoro reportis min al bela aŭtuna tago sur nia farmbieno apud rivereto, sed por mi la tuta mondo tiam mallumiĝis, ĉar mia skota ŝafhundino, mia propra Trilby, estis mortigita per piedbato de nia nova virĉevalo. Nun ŝi kuŝis en la tero sub tabulo, sur kiu mi skribis TRILBY-AFABLA HUNDO - MIA AMIKO. Ŝi estis seĝara kaj mi estis seĝara, kaj ni estis amikoj ekde naskiĝo.

Mi estis tro juna, kiam mortis mia patrino, por konstati mian perdon, do ĉi tiu stranga suferado estis nova sperto por mi. Larmoj rifuzis elverŝiĝi, sed fariĝis malmolaj ŝtonoj en mia brusto. Mi kuŝiĝis sur la benko en la granda alkova fenestro kaj rifuzis paroli al iu ajn, sed eta voĉo interne konstante ripetadis "Trilby . . . Trilby".

Onklino Hanjo vokis min al lunĉo, sed mi ne respondis. Mia patro venis kaj staris apud mi, sed mi ne rigardis lin.

"Mi opinias," li diris, "ke hodiaŭ estas bona vetero por flugigi kajton. Kion vi opinias, Tomĉjo". Li nomis min Tomĉjo, ĉar li ne havis filon.

Mi ne respondis.

Li eniris la kuirejon, kaj mi aŭdis lin paroli al Onklino Hanjo. "Mi intencas fari kajton por Tomĉjo," li diris, "Grandegan. Ĉu vi havas malnovan littukon, kiu mi povus uzi?"

"Vi diris al mi," riproĉis lin Onklino Hanjo, "ke vi intencis veturigi la vagonon al la vilaĝo por alporti kokidan manĝaĵon".

"Ho, tio devas atendi ĝis morgaŭ", respondis Paĉjo.

Ekster la fenestro li komencis produkti la kajton. Mi povis aŭdi lin. Mi komencis levi la kapon por rigardi lin, sed subite mi memoris.

Trilby estas mortinta. Neniam plu ŝi kun mi venigos la bovinojn; neniam plu ŝi renkontos min, kiam finiĝos la lernejo; neniam plu mi vidos ŝin.

La martelado ekster la fenestro ĉesis. Kion faras Paĉjo nun? Ĉu estas dece ne pensi pri Trilby dum nur kelkaj minutoj?

Mi levis la kapon kaj elrigardis. Paĉjo jam finis najli du longajn maldikajn lignajn latojn en la formo de kruco. Poste li komencis ligi ŝnuron inter la fono de la kruco, sed kiam li klopodis ligi ĝin la nodo elglitis el lia mano. Mi ĉiam metis la fingron en la mezon de la nodo, por ke ĝi ne glitu. Nun li havis nenion por fari tion.

Mi eliris kaj metis la fingron en la mezon de la nodo.

"Ĝi bezonas longan voston," li klarigis al mi, "por ekvilibrigi. Ĉu ĝi ne estas granda, Tomĉjo?"

Ĝi ja estis granda — tiel alta kiel paĉjo — kaj bela.

Paĉjo kaj mi portis la kajton al la teraltajo ĉe la fino de la paŝtejo. Mi povis flari la nigran nove plugitan teron sur la alia flanko de la barilo, kie la vintra tritiko estis plantita. La vento blavis miajn harplektaĵojn kaj mian rozkoloran katunan robon malantaŭ min.

"Vi tenu ĝin tiel," diris Paĉjo, "dum mi kuros. Eble ni povos suprenigi ĝin je la unua provo".

Mi tenis ĝin. Paĉjo kuris.

"Lasu ĝin," li subite kriis. Mi lasis, sed tro malfrue, kaj la kajto lame saltadis simile al birdo kun rompitaflugilo.

"Vi ne estas sufiĉe alta, Tomĉjo," diris Paĉjo. "Mi tenos. Vi kurul".

Ĉifoje mi kuris. Mi stumblis, sed regajnis la ekvilibron kaj kuradis. Supren! Supren! Supren! Bonege flugis la kajto, simile al granda blanka birdo kontraŭ la blua ĉielo.

Paĉjo rigardis min kun granda rideto. "Ĉu vi deziras sendi mesaĝon al la anĝeloj?" Li prenis el sia poŝto malnovan koverton, elŝiris el ĝi kvadratan pecon, metis truon en la mezo, kaj fendon ĉe unu flanko.

"Nun metu ĝin sur la ŝnuron tiel," li klarigis. "Ni ne havas kraĵonon, do vi devas nur pensi vian mesaĝon."

Mi metis la paperan pecon sur la ŝnuron tiel foren kiel mi povis etendi la manon. Paĉjo puŝis ĝin eĉ pli alten. La vento kaptis, kaj alten ĝi kuris laŭ la ŝnuro.

"Esprimu deziron", konsilis Paĉjo.

"Ĉu similas al esprimo de deziro sur la unua ŝarĝo da fojno".

"Iom".

"Ĉu mi ricevos mian deziron?"

"Kion vi deziras?"

"Vere ne estas deziro. Vere estas preĝo."

La rideto malaperis de la vizaĝo de la patro. "Por kio vi preĝus, mia flineto?"

Rigardante al la tero, mi flustris: "Por ke Trilby povu denove vivi inter ni".

Paĉjo rigardis min dum tuta minuto; tiam, ankoraŭ tenante la kajtŝnuron, li surgenuiĝis, ĝis lia vizaĝo estis tute apud

la mia, kaj mi povis vidi du mlajn vizaĝojn en la speguloj de liaj okuloj.

"Tomĉjo, karulino," li diris. "Tio estas unu afero por kiu ni ne rajtas preĝi. Neniu mortinto povas reveni".

"Do mi ne deziras sendi mesaĝon," mi plorsingultis apogante min sur la ŝultro kaj skuigante pro ploro. "Mi nenion alian deziras".

"Ĉu vere, karulino?" kaj Paĉjo premis min al si. "Ĉu vi ne povus preĝi, ke vi ĉiam memoros Trilby-n, kaj esti ĝoja pro tio, ke vi havis ŝin dum tiel multaj jaroj?"

Tiam io okazis al mi. Mi ploris kaj ploradis, sed la larmoj grade degeligis, la malmolajn ŝtonojn ĉirkaŭ mia koro. Alkroĉigante al la ŝultro de mia patro, mi konstatis, ke li donis al mi ion, kion morto ne povis forpreni.

Nun, pli ol sesdek jarojn poste, mi konstatas, ke similaj vortoj diriĝas multfoje, sed tiun tagon al mi ili estis tute novaj, kaj la magio de ilia konsolo venas al mi nun denove, kvazaŭ mi aŭdus ilin la unuan fojon. Do mi memoras kaj ploretas. La larmoj estas bonaj; la memoro estas bona. Se ne estus la malĝojo por malplenigi nian koron, kie estus la spaco por la ĝojo? Ĝojo kaj malĝojo estas parencaj; kaj dum la jaroj, kiuj restas al mi, mi devas agnoski ilin ambaŭ.

Kiam la gepatroj de Katanjo venos, mi igos ilin paroli pri nia knabineto kun ŝia plejda minijupo kaj ŝia flavbruna hararo. Estus pli bone se ili plorus, kaj poste, se ili deziros aŭskulti, mi eble rakontos al ili mian historieton pri la tago, kiam la patro kaj mi kune flugigis kajton. (El la angla tradukis Ken G. Linton).

AUSTRALIA KRONIKO

MELBOURNE: La privatkomerca TV-Stacio Kanalo "O", 1/3, intervjuis S-inon Fay Koppel. En la programo "Surprise! Surprise!", la populara artisto Tommy Hanlon mem provis paroli kelkajn vortojn en Esperanto kaj poste per interesaj demandoj intervjuis S-inon Koppel pri la utileco de la lingvo kaj ĝia tutmonda disvastigado.

Mikspoto de S-ro F. R. Banham (6/3) inkludis lian tradukon de kortuŝa rakonto fare de Henry Lawson "That Dog O' Mine" (Tiu hundo mia) kaj amuzan traktaton pri la "Abdiko de Sankta Nikolao". Alia interesa skizo temis pri la historio de la aŭstraliaj E-gazetoj ĝis la nuna "Aŭstralia E-isto". Je 20/3 S-ro H. Koppel informis la membraron pri la plej lastaj novaĵoj el la tutmonda E-movado kaj legis aerpoŝte ricevitaĵajn raportojn.

Bonvena vizitanto ĉe nia kunveno de 27/3 estis S-ino Eileen Gardiner el Brisbano, kiu ĉefe venis por informiĝi pri kongresaferoj por la venonta kongreso en Brisbano. La preleganto ĉe la amuz-vespero estis S-ro Jim Rae, kiu ĵus revenis de longa vojaĝo tra Sud-Ameriko. Li montris interesajn lumbildojn pri la "Popoloj de la Andoj." Malofte, sed ĉiam interesa parolanto S-ro Marshall Cohen rakontis, 10/4, pri vizito al fabriko por frukto-procedado ĉe Shepparton kaj poste pri la konstruado de la multkosta juvel-kaj orriĉa templo de Salomono.

Kun pardondopeto al S-ro Rosen-gren pro preterlaso, ni deziras informi, ke la Estraro de la Melburna Esperanto-Society por 1972 (Vidu: "A.E.", Apr.) devus inkludi S-ron H. Rosengren kiel Publicificiston.

MORWELL (Vik.): Kun bedaŭro ni aŭdis, ke Esperanto ne plu estas instruata en la mezlernejo, depost la emeritiĝo de S-ro I. T. Maddern. La unua prezento de nia filmo okazis en "Morwell High School" je 11/4. Proks. 50 personoj ĉeestis kaj tiel ĝuis la filmon ke S-ino M. Wybenga jam ricevis petojn de 2 lokaj kluboj prezenti la filmon. La lokaj gazetoj "Advertiser" kaj "Express" detale raportis pri la prezento.

SYDNEY: 28/2: Viola Schlesinger parolis pri sia vojaĝo al Meksikio kaj Peruo kaj montris lumbildojn — speciale de la altaj Andoj. Multaj lernantoj alestis. 6/3: La prez-o esprimis malĝojon pri la morto de "Tiny" Goldsmith, kaj la membroj staris silente por honori lian memoron kaj montri kondolon al lia vidvino.

Ni aŭdis sonbendon pri Manly, Rock-hampton kaj Perth, aranĝitan de Ian Ross, sonbend-oficulo de AEA, por sendi alilanden. Fritz Mueller-Sorau raportis, ke 9 lernantoj ĉeestis kurson en lia hejmo. De 2 marto li gvidis du kursojn (komen-culoj 22; progresantoj 22) en por-pliaĝula lernejo ĉe Methodist Central Mission.

13/3: Du klasoj ĉe la Klubo; kelkaj klasanoj restas por la dua parto programa. John Matasin montris lumbildojn pri Kvinslando kaj NSK.

Sukceson al Ivan Maddern, kiu fondis la Sendependan Universitaton de Aŭstr-alio (koresponda): E-o estos unu el la temoj.

20/3: Ni ludis "Esperanton", nia nomo por "Bingo". La gvidantoj alternas, do ĉiuj havis sperton en uzado de E-aj ciferoj. 27/3: S-ino D. H. Lee, bonveninto el Redlands (inter Los Angeles kaj Palm Springs, Kalifornio), respondis demandojn pri sia agrabla lando. Fritz Mueller-

Sorau legis el diversaj libroj, inkluzive rakonton pri la Buljona Kongreso (1905) verkitan de Privat.

10/4: Frank Dunn, kiu instruas la duan klason en la Esperanto Domo, informis nin "Kiel Instrui al la Komen-cantoj." Li kritikis la malkompetentan manieron en kiu lingvoj ofte estas instruataj kaj indikis la pli bonajn metodojn. Li emfazis neceson prononci vortojn klare kaj ne paroli E-vortojn kun nacia parolmaniero.

17/4: Viola Schlesinger ankoraŭfoje rakontis pri siaj vojaĝoj. Image, ni vizitis Bonaeron kun ĝia granda statuo de Kristoforo Kolumbo k.a. kaj vidis altajn montojn. Sekvis bildoj de Rio-de-Janeiro. En Eŭropo bildoj de Madrido montris ĝin pura kaj belaspekta urbejo. Toledo aperas kiel en la Meza Epoko, ĉar ŝanĝo ne estas permesata. Sperte gvidate de Viola, ĉiuj ĝuis la vojaĝojn.

24/4: Amuza vespero; ni faris ludojn, kaj en "20 Demandoj", Margaret Chal-decott fine trovis, ke ŝi estas Miki-Muso! —G.E.B.

PERTH: Liganoj kunvenis 22/3 ĉe Suda Perto. S-ro Hawks estris kaj kondukis la ĉeestantojn tra vigla ekzercado; ĉiu vice devis respondi en E-o al lerte elpen-sitaj demandoj de la estro. Neniam okazis teda momento!

5/4: Ĉe la Nedlanda rendevuo la Ligo bonvenigis S-ron Sondereggar, Svisan fervojiston-Esperantiston, kiu rondiras la mondon. Li priparolis siajn spertojn kaj kontaktojn kun E-istoj en multaj landoj.

12/4: Klaso estrita de F-ino Hunt ĉe la Nedlanda kunvenejo; sekvis ĝin Ligo kunveno estrita de S-ino McGrath. Nia prez-o petis, ke la ĉeestantoj vice kaj rapide respondu al liaj viglaj kaj elpen-sitaj demandoj. Valora provo! Sekvis mallongaj teatraĵoj de kelkaj grupoj, kaj fine legataj ĉerpajoj el Sekspiro kaj aliaj majstro-verkoj belsonis al la oreloj. —G. Pollard.

KANBERO: Estraro 1972/73: Prez. Noel Gamble; vic-prez. S-ino Mitzi Zagorski kaj Keith Taylor; sek. S-ino Joyce Torr; Kas. Philip Graham; kontrolisto Colin Johns. Ni bonvenigis Ges-rojn Danny Kane el Melburno kiel novajn membrojn kaj ĝuis telefon-vokon de S-ro W. Sonde-regger. UEA-delegito ĉe Zurich, en lia kvin-semajna vizito al Aŭstralio kaj Nov-Zelando. Post du paroloj al studentoj de la Altlernejo en Narrabundah, helpe de la nova prez. de la E-grupo. John Harvey, ŝajnas, ke ni havos du flanko-kupajn klasojn ĉi tiun jaron. —N.F.G.

BRISBANE: Je la 25-a kaj 26-a de marto okazis nia dua sukcesplena semajnfino en ludomo ĉe Monto Tambourine, kiam 11 geesperantistoj ĝuis la sperton de

komunaj studadoj, aktivecoj kaj amuzadoj.

Dek ses komencantoj registriĝis je 16/2 ĉe 271 North Quay. Ĝis nun 14 daŭre ĉeestas. Dum la pasinta monato la komitato decidis aĉeti multobligilon por presi novaj-foliojn ĉiumonatajn kaj aliajn presajojn rilate al anoncoj, klubagadoj k.t.p. Ni adiauis 27/3 al Paula kaj Ron Crowe kaj Gaye Phillips, 3 anoj kiuj nun vojaĝas eksterlande. La prez-o, Mal Robinson, prezentis al ili leterojn portantaj salutojn de Aŭstralio al alilandaj kluboj. Dum la kuranta monato starigos la komitato por la kongreso en 1974.—V. Robinson.

TOOWOOMBA: Nia nova kurso ĉe la "Adult Education Centre" komenciĝis en marto kun 19 studentoj (13 komencantoj, 6 progresintoj) Nia societo invitis la Kvinslandan E-Federacio okazigi la duan konferencon en nia urbo. La Federacio akceptis la inviton kaj la konferenco okazos de la 29/4 ĝis 1/5 en la "Kiosk" de la bela "Queen's Park". Ni rajtas uzi 2 halojn senpage, kondiĉe ke la ĉeestantoj mangu el la apuda mangoĉambro. — Heber Petley.

Esperanto Federacio de N.S.K.
Iniciatis aldonon al la Goldsmith
Memoraĵa Fonduso per donaco \$100.

Fonduson pri la memoro de "Tiny" Goldsmith starigos la A.E.A. Espereble multaj organizoj kaj personoj subtenos ĝin por plifortigi nian movadon, speciale per publiko pri E-o, por kiu "Tiny" arde laboris jam de 1907.

La 18-a Konferenco de EFNSK okazis en Wollongong 25-26 marto: 34 homoj ĝin alestis. Ĉiu klubo estis reprezentita, inkl. de Canberra. Komercaj aferoj diskutigis en sabato p.t.m. La prez-o, Les Scott, tributis al nia mortinta sek-io "Tiny," kies foreston ĉiuj dolore sentas. Membroj silente staris dum minuto.

Ni diskutis aferojn de la Stata movado, i.a. subtenon por la Fonduso Goldsmith, kaj decidis partopreni veturantan el-montraĵon en la sekvonta Sidneja Telopea Procesio. Per tio ni celas reklami la Federacion kaj la Movadon.

La Komitato de la Fed. kunvenis en la domo de direktorino Eunice Graham ĝis la konferenco. S-ino Lily Goldsmith aklande elektigis kiel la nova sek-io de la Fed. Estu al ŝi sukceso en ŝiaj penoj daŭrigi la laboron de sia funebrata edzo, "Tiny".

ESTRARO: "Robbie" Robertson, prez. de AEA kaj vicprez. de la Esp. Fed. de NSK. Russ Baxter: sek-io de AEA kaj direktoro de la Fed. Les Scott: kasisto de AEA kaj prez. de la Fed. George Thatcher: kaskontrolisto de

AEA. Eunice Graham: direktorino de la Fed. Arthur Cocking: Direktoro de la Fed. Lily Goldsmith: Sek-ino de la Fed. Marjorie Duncan: Stata delegitino.—Les Scott.

MEMORIGA FONDUISO GOLDSMITH

Esperanta Federacio de N.S.K.	100
S-ro L. V. Scott	25
Prof. R. G. Robertson	25
Ges-roj R. kaj M. Baxter	25
"Revanto"	20
S-ino R. Carruthers	2

197

Bonvolu sendi donacojn al la Sekretario de A.E.A., P.O. Box 415, Manly, N.S.W. 2095.

BONVOLU RIDETI !

Sercemulo en Berlino vetis, ke li ricevos de ne malpli ol kvindek homoj la saman respondon al lia demando. Por gajni la veton li demandis al ili: "Ĉu vi scias, ke S-ro Meier ĵus bankrotis?" Ĉiam venis la sama respondo: "Kiu Meier?" En duonhoro kvindek homoj tiel same respondis, kaj la ŝercemulo enpoŝigis la vetmonon. (Meier estas ofttega nomo en Berlino.)

Infano, en la unua jaro de sia lerneja vivo, larmis forte. Demandite de la instruistino pri sia malĝojo, ŝi respondis: "Oni diras, ke mi devas resti tie ĉi ĝis mi estos dekkvarjara." La instruistino amare ridetis: "Tio ne estas plorinda. Vi estas bonsorta infano. Mi devas resti tie ĉi ĝis mi havos sesdek jarojn".

Dekjarulinoj en lernejo devis verki pri temo: Kion mi deziras esti kiel maturulo. Ineto komencis per observo: Mi grande volus esti filmstelulino, sed, ĉar mi ne estas bela kaj ne povas sekslogi, mi timas, ke mi estos nur instruistino.

La afero okazis sur golfludejo, ekster la grupa domo. Unu fortika grandmuskola viro estis fiere parolanta pri sia propra fizika forto. Interrompis la vortfluton iu negranda viro, aspekte ne tre forta. Li diris: "Mi vetus, ke mi povas puŝi peze ŝargitan ĉaron ĝis la enirejo al la golfludejo, kaj ke vi ne povas puŝi ĝin revene al tiu ĉi nia starpunkto". La fortulo laute ridis kaj akceptis la veton. Tiam diris la alia: "Do bone; sidigu vi en la puŝĉaron!"

Knabino pasigis sian ferion en la kamparo, kie ŝi bone amikiĝis kun la filo de la bienmastro. Vespere ili pro-

menis sur la kampoj ĝuste kiam la suno estis subigonta sub la horizonton. Tiam ili ekvidis bovidon, kiu frotis sian buŝon kontraŭ la buŝo de bovino. "Jen rigardu", diris la juna viro, "mi havas inklinon fari la saman".

"Faru tion", diris la knabino, "estas ja via bovino".

Unu el la embarasaj momentoj, kiujn suferas prelegantoj, estas kiam aŭskultantoj rigardas al siaj horloĝetoj. Mi demandis al preleginto, ĉu li trovas tion tre tre maltrankviliga al li? Li respondis: "Ho ne tre. Nur kiam ili skuas la horloĝetojn por konstati ĉu aŭ ne ili ĉesis funkcii."

Angla sinjorino, kiu sin rigardis kiel kontrolanton de la vilaĝana moralo, akuzis supozatan abstinulon — laboriston — ke li agis hipokrite, ĉar ŝi efektive vidis lian puŝĉaron parkitan ekster drinkejo. La akuzito ne sin defendis per respondo vorta; tamen en tiu vespero li lokigis sian puŝĉaron ekster ŝia dompordo kaj lasis ĝin tie dum la tuta nokto.

RECENZOJ

"Suno kaj Pluvo": Gudrun Riisberg. Eld. Dansk Esperanto-Forlag, Aabyhøj. 80 paĝoj. 14 Danaj kr.

Dek kvin rakontoj de Danino, kies unuaj noveloj aperis antaŭ longe en ŝialanda E-gazeto. Specialisto de l'ĉiutaga lingvaĵo konversacia — tion ŝi evidencigas en sia verkaĵo, flue komprenebla, ofte esprimtrafa. Kursanoj — kune en klaso — bone farus, unu post la alia elvoĉante tiun aŭ alian el la rakontoj. Per tio ili akirus en E-o pli elastajn langojn. Preskaŭ ĉiuj noveletoj ĉeftemas pri ia cirkonstanco, okazaĵo, kiu funde influas la viv-direkton. Per iliaj finaj vortoj legantoj plene ricevas la intrigosolvon.

La titolo aludas la feliĉajn kaj malajn zigzagojn de l'vivo, karakterizas la feliĉajn ia artisma naïveco, kiu, je sia plej bona, atingas mildan ĉarmon. Ĉe tiuj malaj, la aŭtorino celas efektan tragikan, sed al ŝiaj scenoj de krudo kaj kruelo mankas la kurtesprima brutaleco de ekz-e Hemingway, Spillane, Chase k.s.

Estas bone, ke verkisto de malgranda popolo povas porti la pensojn al la ekstera mondo, sen neceso verki en lingvo ne gepatra. Per Esperanto ŝi aŭdiĝu en multaj landoj.

5. onjo = auntie. 24: linioj mismetlitaj. 44: "... sed P. ne komprenis ŝian sintenon — aŭ ĉu?" Ĉu influo de Uson-angla

esprimo — "or did he?" 55: "Mi posedas min mem ĝis la vespero" = I'm free till evening. Komparu: "vi estas via propra sinjoro" (Fab. de Andersen 1: 86/27).

"The Accepted Esperanto Dictionary: Leksikono de Oficialaj Vortoj. Compiled and published by E. P. Ockey, ex-editor of 'The British Esperantist'. 22 pages. Price 20 Pence. From the author, 15 Upper Pines, Banstead, Surrey.

This, the only official dictionary in Esperanto, contains every Esperanto word and English definition that has been approved by the Language Academy. But about 140 of them bear an asterisk denoting a faulty definition. One example of this: aleo is not an alley. This is corrected by Butler in his dictionary. He, however, with here and there added words, is in accord with a considerable number of the official definitions bearing the warning asterisk: e.g. bovo, cifro, angoro, eble, venki, ripozi, bronko, apoteko, arkipelago, alciono, alineo &c. Why the asterisk in such cases?

For all the 4535 words listed the date and source of official acceptance is indicated by abbreviations — which makes this booklet very valuable.

Seven additions to the Universala Vortaro have appeared from 1909 to 1958. Where the "Aldonoj" (2 and 7) lack definitions in the national languages, the author rightly gives none, and, furthermore, leaves untouched errors and misspellings of the original texts.

A preface in Esperanto supplements the English one, which to much useful information adds: "Words formed from the 4535 official Esperanto roots can adequately express the sense of the 414,825 separate words contained in the thirteen volumes of the Oxford English Dictionary" — by the use of affixes in compound-ing words. We must check this, sometime.

"Invit' al Japanesko": Miyamoto Masao. Originala poemaro. Eld. Stafeto, La Laguna, Tenerife. 111 paĝoj. 2 U.S. dol.

Verkita de Japano elstare aktiva kaj pensema, vere praktika mistikulo, ĉi libro allogos precipe prozodiistojn, esplorantojn de artifikoj metrikaj. Antaŭ legado de la poemoj, necesas studi postnoton de Ueyama Masao, kiu ekplikas la terminojn: japanesko, utao, hajko, tankao. La Japana lingvo havas nek rimon nek ritmon: des pli admirande, ke en ĉi tiuj poemoj la poeto sin montras majstro de la rim-kategorioj, aliteracio ("sub sun' sudlanda"), kaj vorta sonimito ("kloak' engultas glugle"). Magie li manipulas: Nostalgie —

Jam pasis jaroj
kaj jaroj for de tiam.
kiam mi, knabo,
kolektis tie konkojn.
Ĉu tia — nur vizi' jam?

Amĝeme - - -

Ce estuaro
printempa, jen alflus' kaj
odor' de maro.
Mi solenas morne: kial
respondoj ŝiaj bruska?

Aliaj ekzemploj de mozaikaj rimoj: min
tro . . . vintro; ho ve . . . pove; por
mi . . . dormi.

Ce la parenckrimoj li ofte uzas rimpare
la ne bonan "l" kun "r": aperu . . . ni
pelu; dura . . . brula; funebras . . . feblas.

Postnoto de Juan Regulo, la eldonisto,
informas pri la loko en E-literaturo, kiun
okupas tiu dediĉita Japano. En antaŭ-
parolo Wm. Auld, mem korifco, donante
vers-ekzemplojn, lin laŭdas: "absoluta
mastro de sia esprimilo, preta uzi kvazaŭ
duonatenante ĉiujn eblecojn de nia komuna
lingvo". Se jes, li prenas lokon apud
Kalocsay.

Stranga verbigo: 49: ". . . figur'
nenias". = estas nenia?

"Cigana Romancaro": Federico Garcia
Lorca. El la Hispana tradukis Fernando
de Diego. Eldonis Stafeto, Tenerife. 110
paĝoj. 2 Uls. dol.

Jen esence Hispaneca poemaro tradukita
de Hispano, majstro de la tiulanda
tradicia metro, oksilaba kun asonanca
rimo en la paraj.

Enkonduke la tradukinto sin montras
inda vers-interpretanto de la poeto kun
ties simboloj, metaforoj, alegorioj kaj
signifa elektado de terminoj ĝuste trafaj
por vesti lian realismon kaj lian fantazion.
Admiras lian arton suveranan ne nur
art-kleruloj; ankaŭ simplaj homoj, kam-
puloj, laboristoj, elvočas kun amo la
karajn kantojn de sia fama samlandano,
sopiranto al vivo libera de socia sub-
premo.

Per ĉi modesta kajero Lorca prenas
lokon en nia tradukita literaturo apud sia
spirite-samcelano Heine. En 1936 per
faŝista kuglo li pagis sian lojalecon al
sia viv-idealo.

Aldone: Notoj, prononcoj pri propraj
nomoj kaj danko al kunlaborinto Henri
Vatre.

En iuj poemoj apostrofo estas ne uzita
ĉe elizio de substantivoj: en aliaj jes.
Kelkajn vortojn oni ne povas tiel trakti,
ekz-e: jen, pensio, vizio, logio, harpio,
oratorio. Senapostrofe, ili verbe aspektas:
pensi, vizi, logi; harpi, oratori; "Jeno"

sen apostrofo = jen. Absurdo malutila,
kaj ne reguligebla.

"The Story of Esperanto" (Madden).

Comments: Page 4: The last Cornish-
speaking person was Dorothy Pentreath,
who died in 1777 (not 1770). An
obelisk in the church at Paul, near
Penzance, bears the words: . . . "who
died in 1778", which, says G. Sutton
in his short history of the Cornish
language, is certainly wrong. See review
of this booklet, A.E. 12/69.

P.7: Of far greater significance than
the chimerical projects of Scherzl, Tri-
temius, Tiemar and Sudre are the positive
works of Maupertuis and Faguet de
Villeneuve. (A.E. 9/47, 5/49, Drezen
("Historio de la Mondolingvo", p. 47,
49, 85; "Lingvo Internacia", July, 1907.)
Maupertuis first set forth the basic
principles on which Zamenhof over a
century later founded Esperanto. Faguet
formed a system of conjugation nearly
identical with that of Zamenhof, but he
failed to elaborate a vocabulary, deeming
this "a matter for scientific academies".

P. 15: It is almost certain that
Couturat was the author of Ido ("Leteroj
de Zamenhof", vol. 2, p. 167. "Cosmo-
glotta", August, 1937. De Beaufront
was the "straw man" used by the other.

P. 12, 16: "unchallenged acceptance
by linguists and governments" (writing of
the period 1887-1908 in Esperanto history).
"Most of the great classics of
every country have long since been well
translated into Esperanto". Both of these
statements are indefensible. They are
not needed for an adequately impressive
presentation of the situation at that time,
or of Esperanto's relatively rich and
various literature.—Farbo.

UNIVERSITIES AND ESPERANTO

A new "first" was achieved by Prof.
Margaret Hagler, who in Spring 1971
received her Ph.D. in Comparative Litera-
ture from Indiana University for a thesis
on Esperanto as a Literary Medium. It
will soon appear as a 450 page book.—
"Heroldo de Esperanto", 1 Dec., 1971.

The Centre of Esperanto Documenta-
tions is preparing an analysis of the
current situation: Esperanto and the
Universities.

PLEASE NOTE

I shall be away from Melbourne from
14 June to 9 August, but will edit the
paper, as well as I can under the circum-
stances.—F.R.B.